

# STANDARDDYRKNINGSVEJLEDNING

FOR

HYDRANGEA MACROPHYLLA



*Foto: floradania.dk*

	<b>HYDRANGEA MACROPHYLLA</b>
<b>Botanik</b>	<p><b>Familie:</b> Saxifragaceae (Stenbrækfamilien)</p> <p><b>Hjemsted:</b> Japan</p> <p><b>Dansk navn:</b> Hortensia.</p>
<b>Sorter</b>	Der findes en del sorter, farverne er hvid samt røde og blå nuancer.
<b>Formering</b>	<p>Stiklingeformeres.</p> <p>Man kan stikke i formeringsenheder eller i salgspotten. Der anvendes både top- og ledstiklinger, men ikke stiklinger fra rodkud.</p> <p>En stikling har 2 udviklede blade og stabben ca. 2 cm. Stiklingerne dækkes med plast, direkte eller på buer.</p> <p>Stiklinger kan opbevares nogle uger i køleskab, dog kræves det, at stiklingerne er pakket lufttæt i plastfolie.</p> <p>Stikkemediet bør være en lys, ret omsat sphagnum, svagt gødet og kalket til pH ca. 6,0 for røde og hvide sorter. Til blå sorter kalkes kun let, pH bør være 4,5.</p> <p>Temperatur i rodningsperioden ca. 20°C.</p>
<b>Potning Pladsforbrug</b>	<p>6 Uger efter stikning kan pottes i en 12 cm potte, i en letgødet, til røde og hvide sorter også kalket sphagnum, pH ca. 6. Til blå sorter skal ikke anvendes kalk, men der kan tilføres 5 kg kalialun pr. m<sup>3</sup> for at sikre en god blåfarvning, pH 4,5-5,0. Indtil udsætning på friland står planterne pottetæt. Under drivningen startes pottetæt og derefter sættes på afstand 2 gange. Første gang med 40 pr. m<sup>2</sup>.</p> <p>Slutafstand 19 pr. m<sup>2</sup>.</p>
<b>Klima</b>	<p><b>Temperatur:</b></p> <p>Formering 20°C.</p> <p>Derefter temperatursænkning til 15 - 17°C for at få en god blomsterdannelse. Denne periode kan være på friland, og skal vare mindst 6 uger.</p> <p>Før frost, d.v.s. inden 1. oktober sættes planterne i kølerum 3 - 6°C, eller kules ned.</p> <p>Veludviklede knopper kan tåle ned til 0°C.</p> <p>Køleperioden skal vare mindst 6 uger.</p> <p>Under drivningen hæves temperaturen til 15-18°C de første 2 uger, derefter 20°C.</p> <p>Hvis der gives vækstlys kan holdes op til 22°C.</p>

	<p>De sidste par uger før salg sænkes temperaturen til 18°C for at få en god blomsterfarve.</p> <p>Fra start af drivning til salg går ca. 7 uger.</p> <p>Ikke for lav relativ <b>luftfugtighed</b>.</p> <p>Let <b>skygge</b> i tidlig forårssol, samt lige efter oppotning.</p>
<p><b>Vand Gødning CO<sub>2</sub></b></p>	<p>Hortensia er vand- og gødningskrævende og må derfor ikke tørre for meget ud. På den anden side må man være meget påpasselig og undgå overvanding samt sørge for god afdræning ved drivningens start.</p> <p>Der vandes med 1-1,5 promille gødning, Lv 1,7-1,9, ved hver vanding. I regnfulde somre kan det dog på friland blive nødvendigt med højere koncentrationer.</p> <p>Røde og hvide sorter gødes i forholdet:</p> <p style="padding-left: 40px;">N : P : K : Ca : Mg 100 : 10 : 120 : 50 : 10 + mikronæring</p> <p>Blå sorter gødes i forholdet:</p> <p style="padding-left: 40px;">N : P : K : Ca : Mg 100 : 5 : 140 : 38 : 10 + mikronæring</p> <p>I drivperioden vandes de blå sorter 1 gang om ugen med 2,5 promille aluminiumklorid (2,5 kg i 1000 l vand udvandet), eller 3-4 kg aluminiumsulfat i 1000 l vand (=3 - 4 promille) eller 3-4 promille kalialun. Aluminium kan også gives i vækstperioden, men er ikke nødvendigt.</p> <p>Tyske forsøg viser, der opnås et godt resultat ved at tilsætte 200 g aluminiumsulfat pr 100 liter gødningsvand.</p> <p>For at opnå en god blåfarvning er det vigtigt, at pH fra drivningens start og fremefter er mellem 4 og 4,5, ikke under 4,0 da det skader rødderne.</p> <p>CO<sub>2</sub> koncentration på 600 - 800 ppm i drivningsperioden afkorter denne med ca. 1 uge og plantens opbygning forbedres.</p>
<p><b>Lys</b></p>	<p>Ved drivning til salg i jan-febr. må der gives vækstlys, 30 - 40 W pr. m<sup>2</sup> SON-T lamper, 16 timer dag.</p> <p>Vækstlys, 30 - 40 W pr. m<sup>2</sup>, så dagen bliver på 18 timer, fremmer plantens udvikling med ca. 3 uger, og der bliver større sikkerhed for at alle knopper udvikler sig.</p> <p>Ved anvendelse af vækstlys må man imidlertid være opmærksom på, at strækningsvæksten (internodiælængden) forøges, så ekstra retardering kan blive nødvendig. Det er også muligt, at der skal slukkes for lyset de sidste 14 dage før salg, da meget lys kan</p>

	<p>forårsage rødfarvning (øget anthocyandannelse) af bladrandene, og dette gælder også de blå og hvide højblade.</p> <p>For at undgå unødigt strækingsvækst kan man nøjes med at give vækstlys i ind til 30 dage.</p>
<b>Vækstregulering</b>	<p><b>Knibning:</b> På en ledstikling med 2 blade (1 bladpar) knibes de to brydninger over 1 bladpar, blødt, hvis der ikke er brug for stiklingen, i modsat fald ventes til stiklingen er stor nok, d.v.s. nok et udviklet bladpar. Der må ikke knibes senere, end at der kan holdes en temperatur på 15-18°C i 6 uger.</p> <p><b>Retardering:</b> Under drivningen vil det i reglen være nødvendigt at retardere 1-flere gange, hvilket bl.a. er meget sortsafhængigt. Der behandles første gang når 2-4 bladpar er udviklede, eller senest 2 uger efter drivningens begyndelse.</p> <p><b>Negativ DIF</b> har nogen virkning ved 3° difference. Væksthastigheden påvirkes ikke, blot gennemsnits-temperaturen holdes på samme niveau som ved normal dyrkning.</p>
<b>Blomsterinduktion Blomsterdannelse</b>	<p>Hydrangea er daglængdeneutral. Blomsterne dannes i temperaturområdet 15 - 18°C. Denne temperatur skal holdes i mindst 6 uger.</p> <p>Ældre litteratur angiver, at ikke færdigdannede blomsteranlæg ødelægges ved temperaturer over 20°C.</p> <p>For at modne knopperne, skal temperaturen senere sænkes til mellem 3 og 10°C i mindst 6 uger.</p> <p>Er knopperne ikke helt færdigdannede kan en god køling rette en del på problemet.</p>
<b>Drivning</b>	<p>Før planterne sættes til drivning må alle bladene fjernes.</p> <p>De første par uger holdes 15-18°C. Dette er især vigtigt, hvis knopperne er lidt svage og der ikke gives vækstlys. Ved at holde knopdannelsestemperaturen et par uger er der større sandsynlighed for at alle knopperne vil springe ud.</p> <p>Derefter hæves temperaturen til 20 - 22°C og de sidste par uger før salg sænkes igen til 18°C.</p> <p>Er man sikker på at knopdannelsen er god og at modningen er i orden, kan man udmærket starte ved 20 - 22°C.</p> <p>Har planterne stået på friland og er blevet vasket godt ud, kan det være nødvendigt med en lidt kraftig gødskning de første par gange, måske et par promille (Lv. 2-2,5). Overvanding må undgås.</p> <p>I drivperioden vandes de blå sorter 1 gang om ugen med 2,5 promille aluminiumklorid eller 2 promille aluminiumsulfat.</p>
<b>Moderplanter</b>	<p>Hvert år udvælges et antal sunde og blomstringsvillige planter</p>

	<p>som moderplanter.</p> <p>Blomsterknopperne fjernes og der skæres ledstiklinger derunder. I praksis sker det ved, at moderplanterne tages ind i december og blomsterknoppen brækkes af med det samme. Når skuddene herefter har fået en passende størrelse, kan der tages stiklinger.</p>
<b>Skadegørere</b>	<p>Gråskimmel</p> <p>Pythium</p> <p>Phytophthora</p> <p>Meldug</p> <p>Spindemider</p> <p>Lus</p> <p>Trips ( bl.a. Thrips setosus)</p>
<b>Litteratur</b>	<p>Andersen, G. P., 1980: Hortensiasæsonen står for døren. GT (50):744-45.</p> <p>Andersen, S.B., 1969: Dyrkning af Hortensia 1&amp;2. Gartner Tidende (82):175-78 og 190-91.</p> <p>Litlere, B., 1988: Hortensia-drivning. Gartner Yrket (7 ):223.</p> <p>Moes, E., 1973: Gødskning og blåfarvning af Hortensia. Gartner Tidende (5):57-58.</p> <p>Richter, M., 2001: Mehrnährstoffdünger im Wohlbecker System. DeGa (50):11-13</p> <p>Rünger, W., 1964: Hydrangea i: Licht und Temperatur in Zierpflanzenbau. Paul Parey, Berlin.</p> <p>Strauch, K.H., 1992: Hortensien-Treiberei. Deutscher Gartenbau (42):2537-2540.</p> <p>Ueber, E., 1993: Mit Hortensien (k)ein blaues Wunder erleben. Zierpflanzenbau (5):229</p>